

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

903. An potestat uniendi competat Episcopo privativè ad alios eo Inferiores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

qua mox, ut conventum de pretio, inducta censetur, & aliud est illius executio, quae non nisi traditione consumitur. Lott. loc. cit. n. 191. & 192.) alias enim ex facto inferioris, nempe unentis solveretur & reservatio & auctoritas Papa reservantis. Unde jam sequitur, ut expresse ait Lott. loc. cit. n. 200. ut facta unione in vim & executionem Concilii de beneficio reservato ante vacationem, ipsa unio quo ad substantiam sui intelligatur omnem effectum sortita, ejus tamen executio dilata, donec consumpta sit reservatio, non obstante jam facta unione, quia unio illa non consumpsit vacationem; licet enim sit in esse deducta unio, & per consequens videatur eo momento, quo Rector obiit, beneficium unitum effectum praedium alterius, & inde impedita vacatio; id tamen intelligitur non nisi, ubi executioni est demandata per traditionem, ex qua duntaxat proprietas transfertur.

5. Respondeo ad secundum tertio: Potest quoque Episcopus unire reservata non perpetuo post eorum vacationem, seu postquam casus reservationis actu contingit. v. g. dum jam actu vacat beneficium in mente Papali; ita tamen, ut unio effectum non sortiarur (intellige quo ad executionem, juxta dicta paulo ante) donec reservatio cesset, seu consumpta sit; non secus ac dictum de beneficiis devolutis ob eandem omnino rationem. Castrop. loc. cit. Idem tenet Lott. l. 1. q. 28. n. 201. ubi ait: unio de beneficio reservato & vacante, sive reservatio praecesserit, sive vacationi incidit, tenet quidem; sed in aditio suspensa remanet, ita ut si ea fiat, sit nulla, tanquam attentata in contemptum Papae, cui est aperta ipsa vacatio. Quin etiam expressis verbis tradit Lott. l. 1. q. 29. n. 42. posse Ordinarium unire reservata, sive unio fiat ante reservationem, sive fiat post, ubi Papa simpliciter reservavit sibi collationem beneficium; eo quod si reservatio non tangat aliud, quam collationem, quae sicut non impedit beneficium uniri, ita nec impedit unio collationem fieri; cum beneficium possit esse eodem tempore & collatum sine praedictio unionis, & unitum sine praedictio collationis. Et hinc hoc casu tenet unio, sed suspenditur ejus effectus, donec reservatio consumatur; citat pro hoc quam plurimos. Idem tenet Garc. loc. cit. n. 105. ubi postquam plures S. Congregat. declarationes praemisisset, quibus dicitur, uniones reservatorum factas post vacationem, seu postquam jam reservatio actu intravit, beneficio in tali mense vacante esse nullas, subjungit: haec declarationes intelliguntur, ut possit Episcopus unire beneficia, reservata etiam post vacationem, quando vacantia in suo mense, & ad suam collationem spectantia ipse prius univit. (in vim nempe Decreti Trid. c. 5. sess. 21. & c. 18. sess. 23. c. 15. sess. 24.) tunc enim cessat omnis fraus, & ratio harum declarationum; ut pote qua procedunt, quando Episcopus prius non univisset vacantia ad suam collationem spectantia, tunc enim ad evitandam fraudem negatur illi facultas univendi beneficia reservata post eorum vacationem. Neque contrarium censet Gonz. cit. §. 7. n. 136. ubi ait: reservata per regulam 8. seu mensum uniri non possunt ab Ordinario, aut alio inferiore Papae, etiam in casibus alias permissis, nec ante, nec post vacationem; cum inferiores habeant manus ligatas; quia manifeste ostendit se loqui de unione sortiente effectum quod ad executionem seu impediende reservationem, dum in continente addit: quia scire non possunt, quod minus reservatio effectum habeat. Quin & expresse reservationem nostram docet, adjectis hisce verbis: si vero facta fuerit unio de tali beneficio reservato, non

erit nulla, sed valebit à principio; effectus tamen ejus suspenditur, donec provisus à Papa de beneficio reservato cedat in mense reservato, vel decedat in mense ordinario. Eadem verbotenus ex Gonz. ex scripta habet Conrad. pr. benef. l. 4. c. 8. n. 39. Contrarium tamen, nempe non posse fieri unionem ab Episcopo post reservationem jam actu efficientem beneficium, tenet absolute Ventrigl. loc. cit. Item Card. de Luca de benef. d. 19. n. 4. ubi; quod Trid. concedit Ordinarium facultatem univendi reservata, id intelligitur de reservatione discontinua & eventuali, quae potest contingere, & non contingere, ut est illa ratione mensuris, quam tamen casus contingat, vel imminet; secus est etiam de hac reservatione discontinua & eventuali, cuius casus jam evenit vel imminet, &c.

6. Limitanda tamen nostra responsio ita, ut non procedat, ubi decretum reservationis non est simplex, sed in super facultatem etiam univendi explicitè vel implicitè ab inferioribus auferit Lott. loc. cit. n. 203. Castrop. loc. cit. ubi ait, hanc opponendam limitationem, ne reservatio sub verbis aded generalibus fiat, ut censetur Papa quamlibet beneficium dispositionem sibi reservare, ut si dicat: tale beneficium nostra dispositioni ordinationi reservamus, hoc enim reservatione censetur, non solum beneficium collationem, sed quamlibet de illo dispositionem (adeoque & unionem) aliis interdicere &c. citat pro hoc Abb. in c. sicut unire, de excess. Pralator. Alex. de Nevo. ibid. in addit. Sanch. ubi ante. Eadem repetit Lott. l. 1. q. 29. n. 43. ubi: quando Papa non simpliciter reservavit collationem, sed quamlibet aliam dispositionem, illam expresse auferendo ab Ordinario, hoc casu non potest Ordinarium unire; quia cum appellatione dispositionis veniat etiam unio, propter generalitatem vocis hujus; de qua Gonz. gl. 20. n. 1. non potest inferior à Papa illud attentare. Illud etiam hic notandum cum Gonz. loc. cit. n. 140. quod quando beneficium est reservatum ratione mensis, si post vacationem in mense apostolico unitur alteri beneficio, non in perpetuum (intellige, non tantum ab Ordinario, ubi forte ad hoc haberet specialem facultatem, sed & ab ipso Papa) cum talis unio non faciat cessare reservationem, sed finita illa temporali unione semper duret vinculum reservationis, & vacabit beneficium ut prius, & provisio spectabit ad Papam, & non ad Ordinarium, et hinc cessaverit in mense ordinario, per obitum illius, ad cuius vitam fuerat facta. Pro quo citat Gamb. de off. leg. §. 2. n. 135. & 245. Caputaq. decif. 343. per tot. Simonet. de reserv. juncta addit. q. 43. n. 3. Et rationem subjicit Gonz. n. 141. quia effectus reservationis non tollitur, nisi per solam Papae provisionem, ut Simonet. loc. cit. q. 55. & seq. Castad. decif. 9. n. 3. de praeb. unio autem ad vitam non sit provisio, nec expiratio reservationis, sed faciat solum dormire reservationem ad tempus, ut habet Gonz. n. 142. & 143. ubi etiam ex Castad. decif. §. n. 13. de privileg. ait, quod unio ad vitam non facit Pralatum.

Quaestio 903. An potestas univendi competat Episcopo privative ad alios eo inferiores?

1. Respondeo affirmativè. Ventrigl. l. 2. n. 2. §. 1. n. 2. Lott. l. 1. q. 28. n. 111. ubi dicitur: effectus unionis est auctoritas Papae, vel Episcopi privative ad omnes alios inferiores Pralatos, argumento s. sicut unire, de excess. Pralator. ubi dicitur: sicut unire Episcopus atque subicere potestati alteri ad summum Pontificem pertinere dignoscitur, ita Episcopi est Ecclesiarum duntaxat

diaceps unio & subiectio earundem, &c. Atque ita facultas uniendo est unus ex casibus reservatis Episcopo, & denegatis inferioribus Prælati, etiam si ad eos pleno jure Ecclesiæ spectent. Ventrigl. loc. cit. l. c. n. 12. citans Abb. in c. sicut unire. n. 2. Jo. And. ibid. n. 2. Butrio n. 4. Card. Paris. conf. 36. n. 8. 14.

2. Limitandum tamen hoc ipsum primò: Ita ut etiam Prælati inferioribus competat facultas uniendo, si habeant jurisdictionem quasi Episcopalem. Garc. p. 12. c. 2. n. 72. Castrop. cit. §. 2. n. 18. Ventrigl. loc. cit. n. 13. citans Abb. ubi ante n. 3. Caccialup. r. de union. a. 9. n. 20. & 21. Tholof. de benef. c. 20. n. 7. Horum omnium rationem subjungit Lott. n. 115. nempe quòd, sicuti soli Papa, vel Episcopo, aut Prælato habenti jurisdictionem quasi Episcopalem concessa est facultas instituendi beneficia, ita is sòlis liceat ea accessorie unire; cum per eam unionem extinguatur beneficium.

3. Limitandum secundò: ut licet præscindendo à dicta jurisdictione quasi Episcopali nullus inferior Episcopo habere possit hanc potestatem de jure communi, neque prætextu exemptionis; neque, ut dictum, titulo subjectionis pleno jure, possit tamen habere illam titulo speciali, puta ex privilegio apostolico. Lott. cit. q. 28. n. 134. citans Rodriq. qq. regul. To. 3. q. 80. a. 1. eòque vel vero, vel præsumpto ex immemoriali. Lott. l. cit. n. 135. citans gl. in Clem. 1. §. ad hec. v. ordinarios, de statu Monachor. Item habere eam facultatem possit ex præscriptione, nempe quadragenaria cum titulo; cum eam ea non sit Ordinis, sed jurisdictionis tantùm, utique est præscriptibilis. Lott. n. 136. juxta eandem Gloss. loc. cit. Castrop. loc. cit. Ventrigl. loc. cit. n. 4. Garc. l. cit. n. 73. subjungens pro binis hæc limitationibus hanc S. Congregat. declarationem super c. 13. sess. 24. quæ sic habet: *etiamque unionem facere posse Abbatem, si sibi hanc facultatem uniendo legitime præscripsit, aut ex privilegio in Ecclesia sibi pleno jure subiecta jurisdictionem quasi Episcopalem habet in omnibus, & per omnia &c.* Quia autem capitulum Cathedralis & Vicarius Episcopi habere videri potest jurisdictionem quasi Episcopalem, aut etiam Episcopalem, de his specialiter queretur infra. De cetero hujus juris seu potestatis nulla admittitur illatio aut extensio, ut si tali alicui prælato inferiori concessa esset, vel etiam ab eo præscripta fuisset facultas instituendi beneficia, ex ea inferri non possit potestas beneficia uniendo, vel è contra, Lott. à n. 137.

Questio 904. An Metropolitanus possit unire Ecclesias, & beneficia diocesum suorum suffraganeorum?

1. Respondeo negativè; Eò quod nihil in his diocesisibus possit, seu nihil jurisdictionis habet, quàm quòd à jure expressum illi conceditur; inter quæ à jure ei commissa non est unio beneficiorum spectans ad jurisdictionem Episcopi suffraganei ordinariam. Ventrigl. l. cit. n. 5. Azor. p. 2. l. 6. c. 28. q. 7. Barbol. juris Eccles. l. 3. c. 16. n. 58. Castrop. de benef. d. 6. p. 12. §. 2. n. 17. citantes Rebuff. in pr. tit. de unionibus n. 29. & 30. Sanch. in decalog. l. 7. c. 29. n. 156. &c. argumento c. sicut unire. ubi assensus vel confirmatio Metropolitanus de unione beneficiorum suffraganei sui nullius reputatur considerationis.

2. Limitat tamen responsionem Ventrigl. l. cit. n. 6. ut Metropolitanus id possit ex causa legitima, quæ potest in hoc casu intercedere, dum nimirum

P. Lauren, Fori Benef. Tom. III.

Episcopus (quem ait stante justà causà teneri unire, citato pro hoc Riccio in pr. p. 1. resol. 385. in fine. Archid. Mandos.) legitime interpellatus negat unionem, gravat, & sic parat viam justam appellationi, quo casu, cum proprium sit appellationis, suspendere & devolvere negotium, Metropolitanus possit validè unire beneficia diocesis suffraganei.

Questio 905. Quid possit Legatus Pontificus circa uniones beneficiorum?

1. Respondeo primò; Potest Legatus à latere unire beneficia provincie suæ ex causa justa & legitima; quia in Provincia sibi demandata est Ordinarius, & jurisdictionem ordinariam, non secus ac Episcopus in sua Diocesi, imò majorem habet, quàm Episcopus, vel alius Ordinarius. Tond. qq. benef. p. 3. c. 200. n. 16. (qui etiam p. 3. c. 126. n. 13. ait, possit legatus faciendo unionem derogare jurisdictioni Ecclesiæ, non adhibito patroni consensu, uti idem tradit Barbo. juris Eccles. l. 3. c. 16. n. 50.) Lott. l. 1. q. 28. n. 116. & 117. Ventrigl. cit. §. 1. n. 7. citans Barbol. ubi ante l. 1. c. 6. de legat. n. 55. Azor. loc. cit. q. 8. Garc. cit. c. 2. n. 65. citans Abb. in c. sicut unire. n. 5. & 6. Rebuff. in pr. tit. de union. n. 24. Gamb. de pot. leg. l. 5. n. 40. Per. de Perus. r. de union. c. 4. n. 3. & c. Castrop. cit. §. 2. n. 15. citans in super Sanch. in decalog. l. 7. c. 29. n. 158. Riccium & c. Quæ in contrarium opponi possent, vide diluta apud Castrop. l. cit. n. 16. Addit Garc. limitationis aliquid; quòd unire possit omnia, quæ conferre potest. Sed immeritò, quia & Episcopus unire potest, quæ conferre non potest, ut dictum paulò supra, puta, reservata, vel spectantia ad collationem inferiorum, requisito tamen eorum consensu. Sed neque Legatus à latere facere potest uniones ad tempus, seu ad vitam tantùm, nisi ad hoc habeat à Papa specialem facultatem. Garc. l. cit. n. 83. ex Gamb. l. cit. l. 5. n. 127.

2. Respondeo secundò: Legati ceteri, ex quo conferre non possunt beneficia, ea etiam unire non possunt. Garc. l. cit. n. 66. Castrop. l. cit. n. 16. citans Sanch. ubi ante; quæ tamen consequentia, quòd, qui conferre non potest beneficia, etiam unire non possit beneficia, tradita à Garc. l. cit. cum Caccialup. de union. a. 3. n. 12. & 14. sic intelligenda videntur: quòd, qui de jure ordinario, de quo competit Episcopo conferre omnia beneficia suæ Diocesis, conferre nequit, nequeat etiam unire beneficia, nam eo ipso jam destitutus est potestate & jurisdictione Episcopali, & quasi Episcopali.

Questio 906. Quid possit quò ad uniones has Vicarius generalis Episcopi?

1. Respondeo: ex vi Vicariatus, & sine speciali mandato, seu commissione Episcopi non potest unire beneficia. Azor. p. 2. l. 6. c. 28. q. 10. Ventrigl. l. cit. n. 10. dicens esse magis communem. Barbol. juris Eccles. l. 3. c. 16. n. 56. Castrop. cit. §. 2. n. 9. Garc. l. c. n. 69. Laym. in c. cum in generali. de off. Vicar. in 6. citantes Sbrozium de vicar. Epis. l. 2. q. 115. à n. 2. & q. 116. n. 1. Rebuff. in pr. tit. de union. n. 37. Sanch. in decalog. l. 7. c. 29. n. 123. contra Mohed. decis. 3. de off. vicar. Garb. conf. 300. n. 3. l. 1. quibuscum sentire videntur Lott. l. 1. q. 28. à n. 125. his motus rationibus, quòd unire beneficia sit jurisdictionis ordinariæ, & quidem contentiosæ; cum actus unionis subsistente causà exerceatur etiam in iurium; omnia autem

o o

autem